

[Helle Degn]

fremlagt i forslag til finanslov, og han svingede sig op til at sige ligeud, at der faktisk ikke var nogen ændringer i negativ retning, tværtimod, i omstillingsprocessen var der en svag stigning i ressourceallokeringen til de videregående uddannelser. Det forbavser mig meget, at man kan komme til den modsatte konklusion af, hvad alle andre kan komme til, når vi går tallene nærmere efter.

Det, som jeg synes måske var det mest bemærkelsesværdige, var, at der faktisk med denne redegørelse heller ikke ved denne lejlighed blev sagt fra ministerens side, at han ønskede at invitere til parlamentarisk samarbejde om, hvordan vi tilrettelægger denne omstilling. Det kan vel nok chokere. Ikke mindst på baggrund af Danmarks almindelige beskæftigelsesmæssige situation er det også efter socialdemokratiets opfattelse nødvendigt at handle ud fra den forudsætning, at vores internationale konkurrenceevne, vores beskæftigelsessituation i høj grad afhænger af et højt dansk alment uddannelsesniveau, af forskningen, udviklingsarbejdet osv., og af, at der bliver intensiveret på disse områder. Det er vi faktisk ganske enige med statsministeren om. Når han derfor i regeringens åbningstale siger:

»Det er en vigtig sag, for det er i høj grad gennem uddannelsen og forskningen, vi skal lægge grunden til fornyelse og fremgang. Der er behov for en forøgelse af dansk forskningsindsats – og det gælder ikke blot den offentlige – hvor vi efterhånden ligger på et betænkelig lavt niveau. Der er fremtid i forskning.

Regeringen vil, trods de stramme økonomiske tider, opretholde det nuværende stade for uddannelserne... « (Folketingstidende 1982-83, sp. 18).

– så kan man spørge sig selv, hvad det dog er, undervisningsministeren i virkeligheden med forslaget til finanslov og anmærkningerne lægger op til på dette område. De højere læreanstalter er sat til besparelser på op til 20 pct. i årene 1984–87. Sådan ser budgetforslagene i tilknytning til finansloven ud.

Hvis det er, hvad statsministeren og undervisningsministeren kalder at prioritere uddannelserne højt, gad vi godt se, hvordan det havde set ud, hvis man havde satset lavt. Men besparelsen på 20 pct. er det ikke gjort med, for man taler samtidig om merindskrivning og andre former for omlægninger.

Jeg vil også gerne stille ministeren det konkrete spørgsmål, om han her i dag kan bekræfte, at man ud over de rammebelagte besparelser skal opfylde et spæremål inden for de videregående uddannelser på 150 mill. kr. Undervisningsministeren ved udmærket godt, at regeringens sparehelte ikke kan nøjes med at dekretere de procentvise rammedskæringer. Ministeren må oplyse os om, hvad det er for dele af de videregående uddannelser, han vil nedlægge. Er det lægestudiet, eller hvad er det, der skal skæres væk? Det har vi krav på at få noget at vide om. Det er jo også nok vigtigere at lave en politisk detailstyring om denne problemstilling end at interessere sig for, om man nu på RUC har brugt for mange frimærker.

For det første kræves det selvfølgelig, at regeringen tager et politisk ansvar. Det har vi jo set at regeringen ikke har for vane at gøre. Jeg tænker her på bloktilskudsbesparelserne, hvor man også kaster ansvaret fra sig og pålægger amter og kommuner at finde besparelserne. Det gør man også forsøg på i undervisningsministerens regie. Rammebesparelser på op til 20 pct. uden præcise anvisninger vil blot resultere i, at f. eks. Københavns universitet skal fyre omkring 200 medarbejdere i denne periode. Hertil kommer på dette universitet, at det kollegiale samarbejde og klima og muligheder for at løse omstillingsopgaverne belastes voldsomt, hvis ministeren derudover også ønsker at sætte forskerrekutteringsplanerne i værk. Forudsætningerne for, at socialdemokratiet kan acceptere, at forskerrekutteringsplanerne sættes i værk, er, at disse dramatiske besparelser tages af bordet.

Det betyder f.eks. – ud over, at man skal fyre og ansætte nye folk inden for det samme fakultet – en voldsom belastning af det kollegiale samarbejde, og det tyder på, så vidt vi kan se, at antallet af tyinger i realiteten fordobles, hvis man både kører videre med de dramatiske besparelser og sætter forskerrekutteringen i kraft, sådan som den er udformet. Efter vores opfattelse må forskerrekutteringsplanen erstattes – hvis ministeren vil fastholde sine besparelser – af en konstruktiv dialog, sådan at man kan finde nogle nye ideer og metoder til at sikre den nye rekuttering, for det ønske deler vi med ministeren, samtidig med at der etableres et roligt samarbejdsforhold, for dette forhold